

Höörs kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter prioriterad tillsyn i Tjörnarps skola
belägen i Höörs kommun

Tillsyn i Tjörnarps skola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Höörs kommun under höstterminen 2015. Tjörnarps skola besöktes av Skolinspektionen den 8 september till den 9 september 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Årskurs 3

På grund av det låga antalet elever i årskurs 3 läsåret 2013/2014 finns ingen nationell statistik att tillgå för denna årskurs när det gäller nationella prov eller andelen elever som nått de nationella målen för årskurs 3 i svenska, matematik och samhällsorienterade ämnen.

Av skolans egen resultatsammanställning framgår att andelen elever som nått de nationella målen i årskurs 3 i svenska, matematik, naturorienterade- och samhällsorienterade ämnen är 100 procent år 2014 och 2015. Motsvarande siffror för 2013 var 40 procent i svenska och 100 procent i matematik naturorienterade- och samhällsorienterade ämnen. På grund av det låga antalet elever i varje årskurs så motsvarar varje elev en stor procentandel.

Årskurs 6

På grund av det låga elevantalet i årskurs 6 läsåret 2013/2014 finns ingen nationell resultatstatistik att tillgå för denna årskurs när det gäller andelen elever som nått kravnivån på de nationella proven. I övrigt finns det ingen nationell resultatstatistik att tillgå för denna årskurs på grund av det låga antalet elever.

Skolans redovisning av kunskapsresultaten för årskurs 6 anger att samtliga elever uppnår kunskapskraven i samtliga ämnen år 2013. I ämnena engelska, matematik, svenska, fysik, kemi, historia, religion och teknik var andelen elever som nått lägst betyg E 50 procent år 2014. I ämnena biologi, geografi, samhällskunskap, bild, idrott och hälsa, musik, textilslöjd, trä- och metallslöjd samt hem och konsumentkunskap redovisar skolan att 100 procent av eleverna uppnått lägst betyget E. För år 2015 redovisar skolan att andelen elever i årskurs 6 som uppnår lägst betyget E är 83,5 procent i samtliga ämnen. På grund av det låga antalet elever i årskursen motsvarar varje elev en stor procentandel.

Trygghet och studiero

Rektor uppger i dokumentation och intervju att det bedrivs ett aktivt arbete med trygghet och studiero. Under den regelbundna tillsynen beskriver även elever och lärare att man kan vara den man är på skolan och att det råder arbetsro under lektionerna.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande	2016-01-22
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Föreläggande	2016-01-22
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Ingen brist konstaterad	
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats. Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristerna anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Vid tillsynen framkommer att skolenheten bedriver ett aktivt värdegrundsarbete. Tillsynen visar att skolenheten brister inom områdena Undervisning och lärande samt Bedömning och betygssättning. För att eleverna ska kunna ta ansvar för sitt lärande, krävs att undervisningens mål och vad som bedöms blir tydligare för eleverna samt att eleverna löpande ges tillräcklig information om sin kunskapsutveckling i samtliga ämnen.

Skolan behöver vidare utveckla undervisningen så att den i högre grad utformas utifrån alla elevers behov och förutsättningar. Detta för att i högre grad även tillgodose de elever som har höga ambitioner och goda förkunskaper.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Höörs kommun att **senast den 22 januari 2016** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Höörs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna. (3 kap. 3 § skollagen; 5 kap. 2 § skolförordningen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)
- I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. (1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2. Kunskaper)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

Se till att klargöra målen för eleverna.

Se till att det i undervisningen tas hänsyn till varje enskild elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Motivering till bedömning av brist

Av skolförordningen framgår att eleverna genom strukturerad undervisning ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. Av läroplanen framgår vidare att skolan ska klargöra för elever vilka mål utbildningen har och vilka krav skolan ställer.

Av läroplanen framgår också att läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.

Vid intervjuer med elever framkommer att det främst i ämnet bild, naturorienterande och samhällsorienterade ämnen inte tydligt framgår hur lektionsinnehåll och uppgifter kopplas till kunskapskrav. Enligt eleverna tydliggörs denna koppling främst vid IUP samtal och ibland vid uppstart av teman, när det gäller dessa ämnen.

Lärarna beskriver under intervjuerna att arbetet med att tydliggöra mål och kunskapskrav fokuserats till ämnena svenska, matematik och engelska i årskurserna 1-3. Målet är, enligt lärarna, att även årskurserna 4-6 ska omfattas av detta arbete och i förlängningen vill lärarna att detta arbete också ska omfatta samtliga ämnen.

Rektor bekräftar att arbetet med att förtydliga kunskapskrav utifrån elevgruppens eller den enskilde elevens lärande fokuserats till ämnena svenska, matematik och engelska. Rektorn beskriver dock att hon vid lektionsobservationer sett goda exempel på hur detta arbete bedrivs inom de praktisk-estetiska ämnena. Rektor anger vidare att detta är ett utvecklingsområde för övriga ämnen.

Eleverna beskriver att lektionsuppgifterna är utformade på samma sätt för alla elever. Eleverna uppger att det finns extrauppgifter som man kan få arbeta med om man har lätt för ett ämne, eller snabbt blir klar med sina arbetsuppgifter. Elevernas exempel på extrauppgifter är uppgifter som man ännu inte hunnit färdigställa, att man kan arbeta i enklare uppgiftsbok eller att läsa i sin lånebok. Eleverna beskriver att det sällan är så att en extrauppgift handlar om att fördjupa sin kunskap inom det område man arbetar med. Eleverna definierar extrauppgifterna som uppgifter som man kan arbeta självständigt med. Eleverna uppger att extrauppgifterna rättas, men att eleverna sällan får återkoppling kring uppgiften i förhållande till sin kunskapsutveckling.

Lärarna uppger att det alltid finns extrauppgifter att tillgå för elever som behärskar ett ämnesområde väl och snabbt blir klara med uppgifter. Lärarna beskriver vidare att extrauppgifter är av olika svårighetsgrad. Lärarna uppger dock att det inte tydligt kommuniceras på vilket sätt en viss uppgift utmanar en elev att utveckla och visa en viss förmåga, i sin strävan att nå exempelvis ett högre betyg.

Rektor bekräftar att arbetet med att utmana de elever som lätt når målen är ett utvecklingsområde för skolan. Rektor anger dock att det är ett förbättringsarbete som är "på gång" i och med det påbörjade arbetet med att förtydliga kunskapskrav i den löpande undervisningen. Rektor beskriver vidare att fokus just nu ligger på de elever som är i behov av särskilt stöd.

Skolinspektionens elevenkät våren 2015 visar att Tjörnarps skola har ett lägre indexvärde jämfört med jämförelsegruppen samtliga skolor när det gäller områdena "Veta vad som krävs", "Anpassning efter elevens behov" och "Utmaningar".

Utredningen visar att undervisningen inom ämnet bild, samhällsorienterade och naturorienterade ämnen inte alltid genomförs utifrån för eleverna tydliga mål och syften kopplat till kunskapskrav. Av utredningen framgår vidare att elever som lätt når mål och kunskapskrav inte ges stimulans, stöd och återkoppling i sådan form och omfattning att de ges förutsättning att utvecklas så långt som möjligt. Mot bakgrund av detta bedömer Skolinspektionen att skolans arbete med att ge eleverna aktivt lärarstöd och en individanpassad undervisning inte fullt ut uppfyller författningarnas krav.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Höörs kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de forskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Höörs kommun att fullfölja sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Höörs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleven och elevens vårdnadshavare informeras om elevens utveckling. (3 kap. 4 § och 10 kap. 12 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.7 Bedömning och betyg)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

Se till att eleven löpande informeras om sin utveckling.

Motivering till bedömning av brist

Av skollag och läroplan framgår att skolan ska göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att löpande under studietiden informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Vid intervjuer med elever framkommer att eleverna sällan får återkoppling på sin medverkan i undervisningen eller på de uppgifter som lämnas in. Eleverna beskriver att uppgifter rättas men att eleven inte informeras om vilka kunskaper eller förmågor denne visat, eller hur eleven fortsättningsvis kan arbeta och stödjas för att komma vidare i sin kunskapsutveckling. I årskurserna 1-3 uppger eleverna att lärarna i ämnena svenska, matematik och engelska stämmer av med var och en utifrån kunskapskraven. Eleverna beskriver att de en gång i månaden talar med läraren om vad de lärt sig och färglägger de blad i blomman man klarat av. Eleverna förtydligar att varje blad i blomman anger ett kunskapskrav.

Eleverna i årskurserna 4-6 känner inte igen det arbetssätt eleverna i årskurs 1-3 beskriver. De uppger att de i de flesta ämnen inte vet vad det är läraren bedömer och de beskriver vidare att de inte regelbundet informeras om hur de ligger till i ämnena och hur de ska göra för att utvecklas vidare. Eleverna beskriver dock att lärarna i de flesta praktiskestetiska ämnena är tydliga med vad som krävs och att eleverna i dessa ämnen uppmanas att löpande stämma av med läraren kring sin egen kunskapsutveckling.

Lärarna beskriver att de i de lägre årskurserna introducerat arbetet med kunskapskrav genom "Blomman" i svenska, engelska och matematik och att en avstämning sker med varje elev en gång i månaden. Lärarna uppger att de avser introducera detta även i årskurserna 4-6. I övrigt beskrivs att vad som förväntas lyfts vid introduktion av teman till exempel och att planeringar delges vårdnadshavarna. Lärare beskriver vidare att framför allt de äldre eleverna upplevs ovana att tala i termer av mål och kunskapskrav och att eleverna inte vet riktigt vad som förväntas av dem. Lärarna är samstämmiga i att de behöver ha en gemensam bild på skolan av hur man ska arbeta för att ge respektive elev återkoppling på dennes utveckling utifrån mål och kunskapskrav i den löpande undervisningen, i samtliga ämnen.

Rektor beskriver att försteläraren har i uppdrag att utveckla arbetet med betyg, bedömning och centralt innehåll, men att fokus hittills legat på svenska, matematik och engelska. Rektor uppger att bedömning- och betygssättning behöver tas upp till diskussion på skolan så att man arbetar likvärdigt både med bedömningar och med att involvera eleverna och deras vårdnadshavare.

Utredningen visar att eleverna inte görs delaktiga i samtliga ämnen när det gäller den egna lärprocessen, genom information och framåtsyftande återkoppling. Mot bakgrund av detta bedömer Skolinspektionen att skolans arbete med att löpande informera eleverna om deras kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskrav inte fullt ut uppfyller författningarnas krav.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten inte till fullo uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Höörs kommun att fullfölja sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa konstaterade brister.

Övriga bedömningsområden

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehundledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa arbetsområden.

Beslut

2015-10-16
11 (13)
Dnr 43- 2015:4326

På Skolinspektionens vägnar

Michael Erenius
Beslutsfattare/Undervisningsråd

Linda Abrahamsson
Föredragande/Utredare

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Tjörnarps skola

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Tjörnarps skola

Tjörnarps grundskola ligger cirka 8 kilometer utanför Höörs centrum. Utbildningen omfattar förskoleklass och grundskola årskurs 1-6. Skolan leds av en rektor som också är rektor för Tjörnarps grundsärskola, Fasetten, som omfattar årskurs 1-6. Skolan har vid tillfället för Skolinspektionens besök 69 elever i grundskolan och 12 elever i förskoleklass. Eleverna vid Tjörnarps grundskola fortsätter vanligtvis sin skolgång på Ringsjöskolan från årskurs 7.